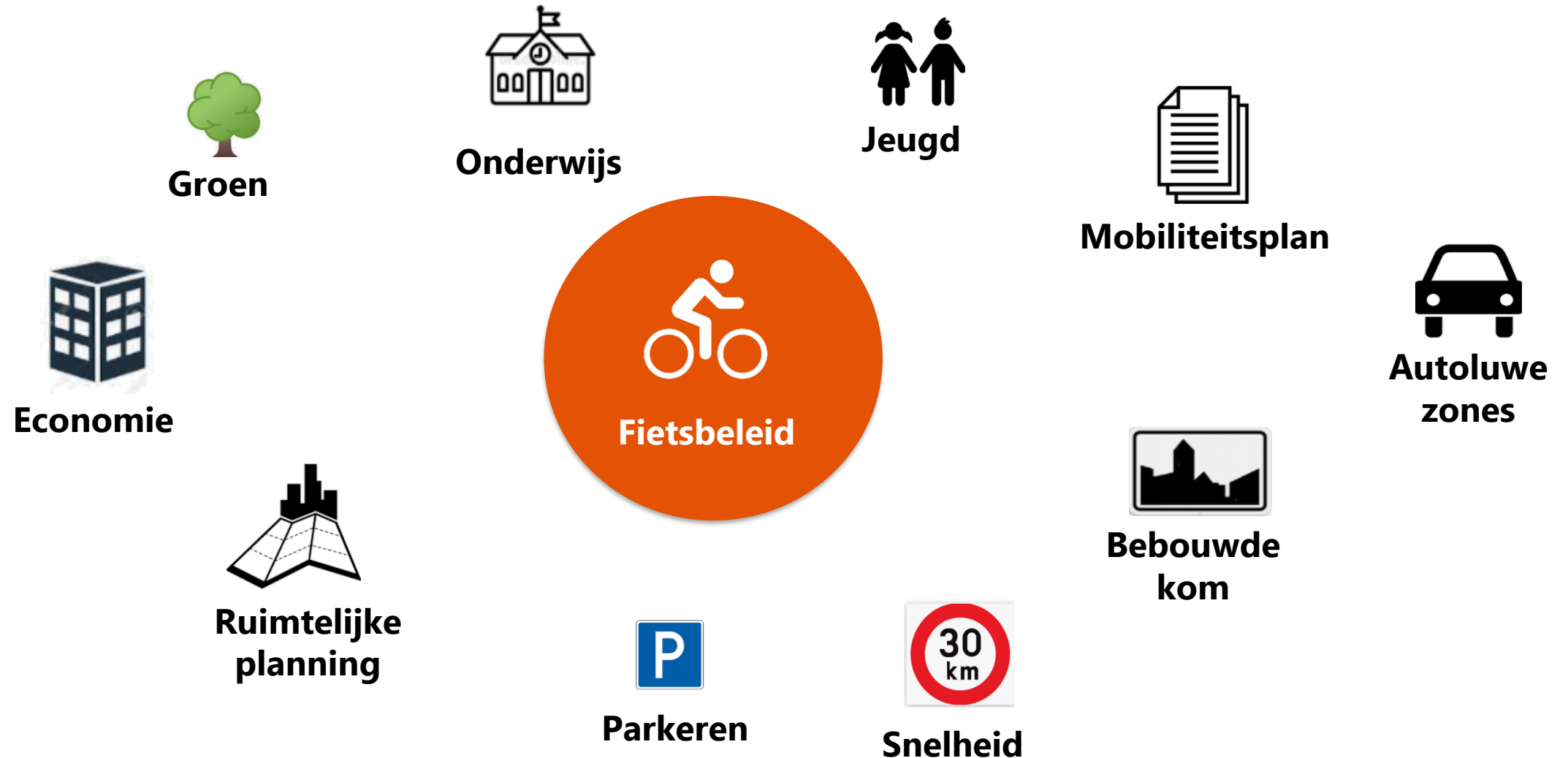


# **Fietsbarometer in jouw fietsbeleid verankeren**

# Fietsen draagt bij aan veel beleidsthema's

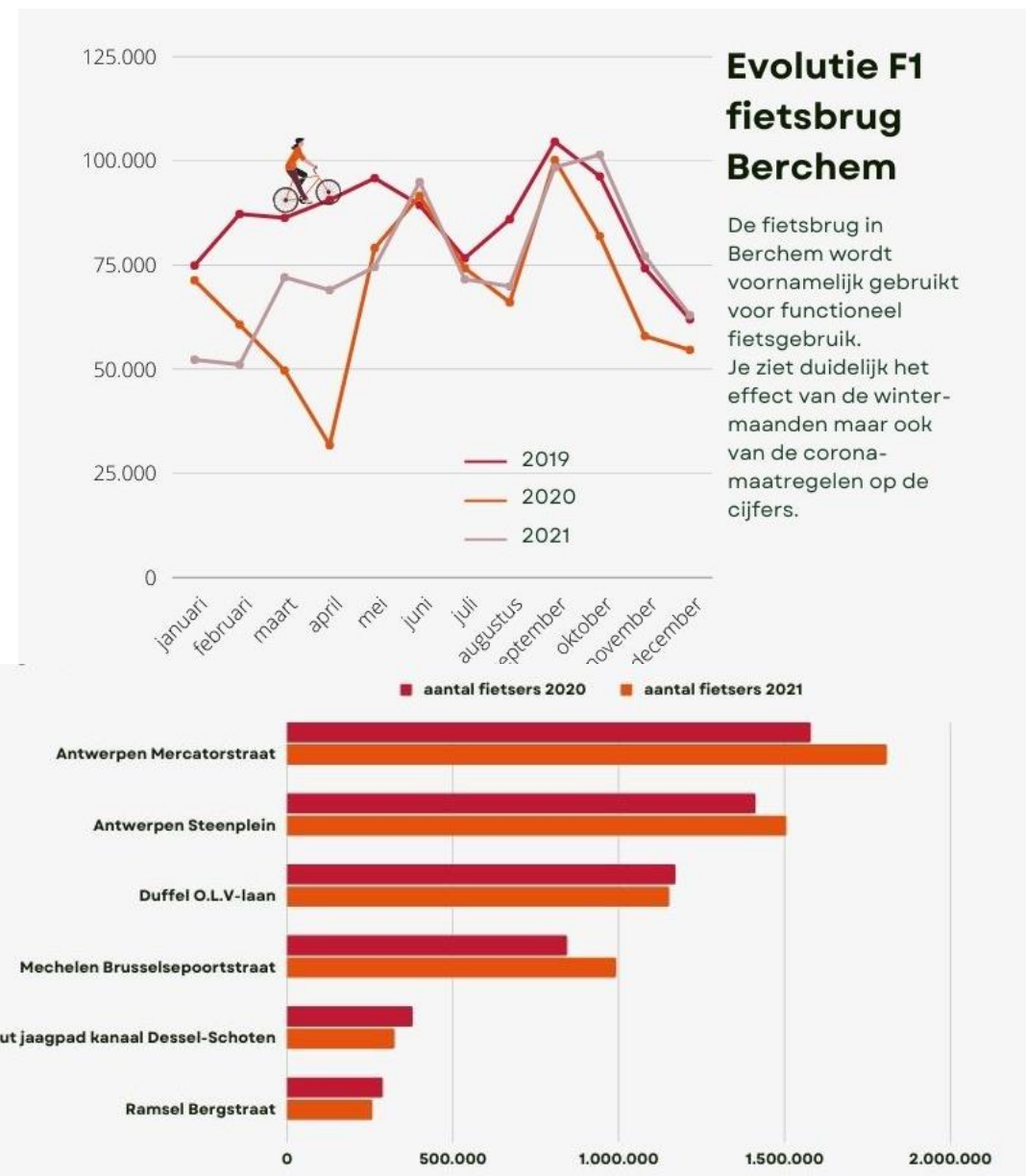


# Cijfers vertellen een verhaal



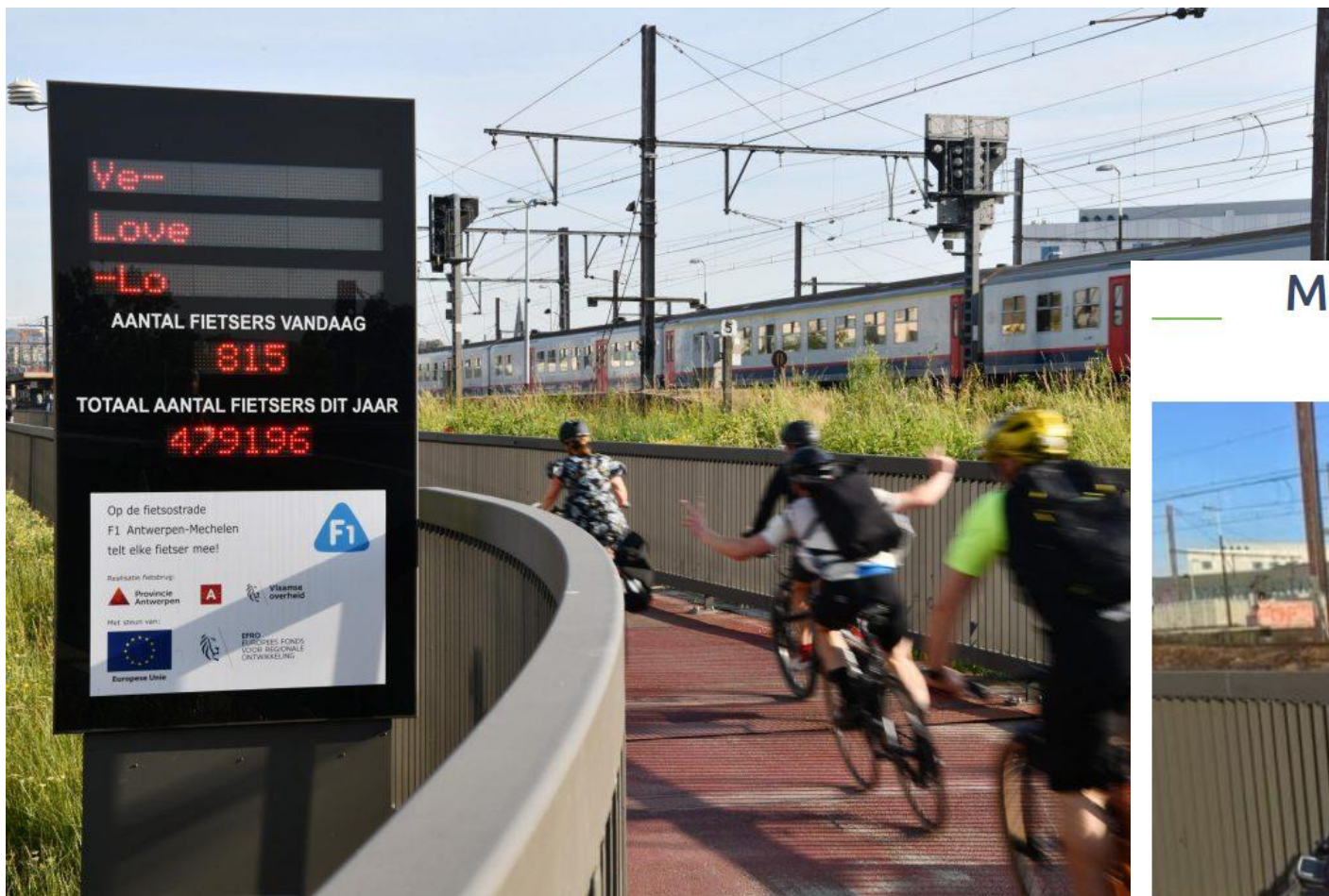
▲ Het aantal fietsers in de provincie Antwerpen blijft licht toenemen. © Klaas De Scheider

## Antwerpse Mercatorstraat is drukste telplaats voor fietsers van hele provincie





# Cijfers vertellen een verhaal



## Miljoenste fietser van 2019 op de brug aan Berchem Station



17/12/2019 - Antwerpen - Antwerpen

Op 17 december kwam David Giuliani voorbij de teller op de fietsersbrug van de F1 aan Berchem Station. Hij is de miljoenste gebruiker.



# Cijfers als communicatiemiddel

## LAAKDAL

Fietspad Langedijk-Oude Vorstsebaan voorbeeldig, Diestse Baan erg gevaarlijk

## Provinciale fietsbarometer legt pijnpunten bloot



Het fietspad langs de Diestse Baan vanuit Veerle richting Diest, ter hoogte van Woonzorgcentrum De Winde, scoort erg laag.



Het fietspad langs de Steenweg op Veerle, hier op de kruising met de Oude Veerlebaan, is dringend aan een opknappbeurt toe.



Het traject Langedijk-Oude Vorstseweg strekt tot voorbeeld en behaalt de beste eindscore. FOTO'S JEAN EYKENS

De provinciale fietsbarometer legt voor de gemeente Laakdal een aantal pijnpunten bloot waar dringend maatregelen moeten getroffen worden om de veiligheid van de zwakke weggebruikers te verbeteren. De provincie geeft Laakdal ook een pluim voor het traject Langedijk-Oude Vorstsebaan dat de deelgemeenten Groot-Vorst en Eindhout met mekaar verbindt.

De provincie Antwerpen analyseerde met de provinciale Fietsbarometer in Laakdal 67,9 kilometer fietspaden en 8,2 kilometer routes in gemengd verkeer. Deze routes maken deel uit van het bovenlokaal functioneel fietsrouteennetwerk. Trilcomfort, breedte, schrikstrook, verkeerslichtenstroken en kruisingen zijn factoren die onderzocht worden.

Het fietspad in de Langedijk haalt de beste

### Frank Sels (Prolaakdal)

Schepen van Mobiliteit

*"Ons meerjarenplan voorziet extra budgetten om de veiligheid voor fietsers te verhogen."*

Om het gemiddelde veiligheidspeil van de Laakdalse fietspaden op te krikken ligt het advies voor de hand: volg het voorbeeld van de inrichting van Langedijk-Oude Vorstseweg. De plaatsen waar dat best snel gebeurt zijn: het traject Eindhoutseweg-Steenweg op Veerle tussen Eindhout en Veerle, Beusterend-Meerhousstraat vanuit Vorst naar de Indus-

aanleg van veilige en comfortabele fietspaden langs de Nieuwe Baan tussen het E313-complex 25 en de rotonde in Groot-Vorst, Diestse Baan en Averboodse Baan in Veerle en Langvoort.

Laakdals schepen van Mobiliteit Frank Sels (Prolaakdal) is zich bewust van de situatie. "In ons meerjarenplan zijn er extra budgetten ingeschreven voor het aanbrengen van fiets-suggestiestroken, kleine verbeteringen aan diverse voet- en fietspaden en voor het aanleggen van nieuwe fietspaden op de Averboodsebaan tussen de Laksstraat en de abdij van Averbode."

### Doortocht Eindhout

De fietsoversteek over de drukke Steenweg op Meerhout is een gevaarlijk punt in Eind-



## OLEN

Met slechts 5,8 op 10 ligt Fietsbarometer onder provinciaal gemiddelde

## Oude betonnen fietspaden kosten gemeente punten

Met een score van 5,8 op 10 haalt de gemeente Olen op de provinciale Fietsbarometer net niet het provinciale gemiddelde van 6 op 10. De fietspaden in Olen zijn over het algemeen wel breed genoeg, maar vooral het trilcomfort kost de gemeente punten. In de provinciale Fietsbarometer wordt de kwaliteit van de bovenlokale fietsroutes door de luizenkam gehaald.

In de gemeente Olen kunt u bijna overal op de bovenlokale fietsroutes gebruikmaken van fietspaden. Met andere woorden: op slechts 3% of 1,64 kilometer van in totaal 48 kilometer routeennetwerk is geen fietspad aanwezig en komen fietsers in gemengd verkeer terecht. "Het slechte trilcomfort op de fietspaden is het gevolg van de oude betonnen ondergrond", zegt gedeputeerde Luk Lemmens (N-VA), bevoegd voor Mobiliteit. "Vanuit de provincie Antwerpen raden we dan ook aan om asfalt te gebruiken bij nieuwe infrastructuur."

De snelheidszone naast het fietspad bepaalt telkens een andere aanpak voor de russenstrook, die als bufferzone tussen de fietser en het gemotoriseerd verkeer dient. Op dat vlak ziet de provincie problemen in de Watertorenstraat, Noorderwijkseweg, Industrielaan, brug N152-Koning Boudewijnlaan, Dorp, Neerbuul, stukken van Hezewijk, Watertorenstraat en Oevelseweg.

"Het tweerichtingsfietspad in de Oevelseweg scoort slechts 2 op



Het fietspad op de Oevelseweg scoort 2 op 10. FOTO MARK PEETERS



Luk Lemmens

Gedeputeerde

*"Het fietspad op de Oevelseweg is smal en onveilig afgescheiden."*

keerstintenstreken en te hoge snelheden in het centrum van Olen en in Onze-Lieve-Vrouw-Olen. Fietseren in gemengd verkeer is daar pas geschikt als de snelheid van het gemotoriseerd verkeer aangepast is en de intensiteiten hier te hoog zijn.

"Het lokaal bestuur van Olen hecht veel belang aan fietsveiligheid en -comfort", zegt schepen Ellen Deswert (CD&V). "Binnenkort kan de gemeente een volle

Voor de verbinding van noord met zuid in de gemeente is een dossier in opmaak om een vrijliggend fietspad op een deel van de Industrielaan aan te leggen. Hiervoor ontvangt de gemeente Olen van het Fiersfonds een subsidie van 90%. "Zo proberen we in samenwerking met de provincie en Vlaamse overheid een fiets-fanatische gemeente te worden", zegt Deswert. De schepen heeft op de voorsteeds ook geboden



# Fietsdata als onderdeel van sensibilisering en communicatie

**“Het is genoeg geweest”: na sensibiliseren volgen boetes en verkeersklas voor wie zonder licht fietst**



De gemeenschapswachten en schepen Axel Weydts delen extra fietslichtjes uit aan wie in orde is met de fietsverlichting. — © VKK

KORTRIJK - “Elk ongeval is er één te veel”, zegt schepen van Mobiliteit Axel Weydts. Daarom start Kortrijk fietscontroles met boetes en het verplicht volgen van een verkeersklas. De actie loopt tot de krokusvakantie.

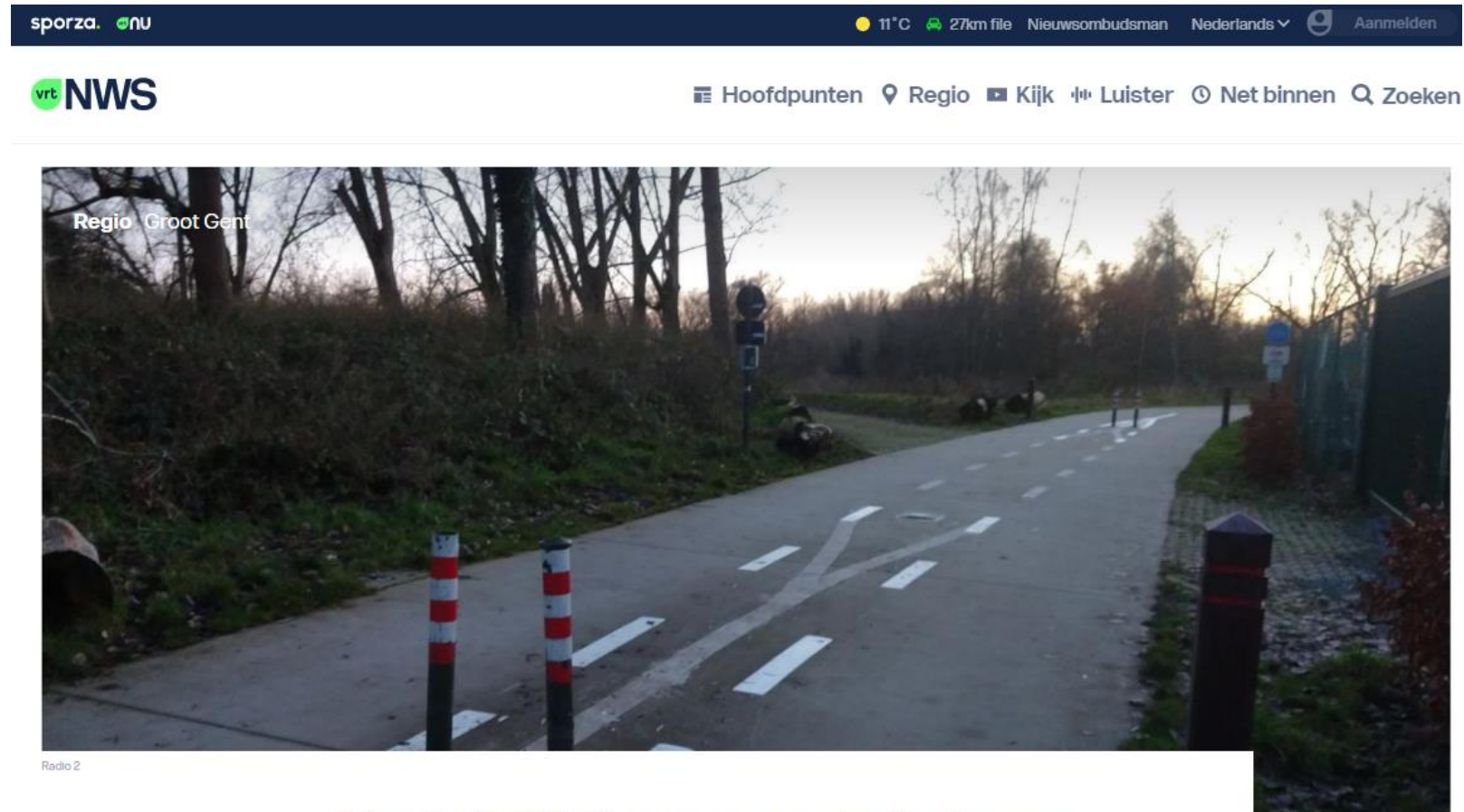
**Lille rekt af met moordstrookjes aan Vlimmersebaan: “Het fietspad was al lang een doorn in het oog”**



© BVDL

Het lokaal bestuur van Lille maakt komaf met de moordstrookjes langs de Vlimmersebaan in Wechelderzande (Lille). De gemeente koppelt de aanleg van een nieuw fietspad op de weg naar Vlimmeren (Beerse) aan de installatie van nieuwe rioleringen. Het nieuwe fietspad stopt voorlopig aan de gemeentegrens, maar de gemeente Beerse wil zich nu ook aansluiten bij het project.

# Fietsdata als onderdeel van verkeersveiligheidsbeleid



# Waar vind je cijfers bij de provincie Antwerpen: Gemeenten in beweging



## Gemeenten in beweging

### Meer informatie

## Gemeenten in beweging

Vlotte veilige verplaatsingen en duurzaam kwaliteitsvol ruimtegebruik op elkaar afstemmen. Daarbij rekening houden met allerlei andere thema's en met de realiseerbaarheid op het terrein. Het is voor jou als stad of gemeente een heuse evenwichtsoefening. Ontdek hoe we jou ondersteunen.

### Ons aanbod

#### Data & Analyse

- [Fietsbarometer](#)
- [Gevonden fietsen](#)
- [Provinciaal Beleidsplan Ruimte Antwerpen \(in opmaak\)](#)
- [Provinciale Ruimtelijke Uitvoeringsplannen \(PRUP's\)](#)
- [Provincies in cijfers](#)
- [Raamcontracten mobiliteit](#)
- [Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen \(RSPA\)](#)
- [Toeristisch-recreatieve routestructuren en knooppuntennetwerk](#)

#### Subsidies

- [Cofinanciering Europese projecten](#)
- [Fietsfonds](#)

#### Advies

- [Afwegingskader golfterreinen](#)
- [Duurzaam woon-werkverkeer](#)
- [Europese fondsen](#)
- [Gemeentelijk Steunpunt Ruimtelijke Planning](#)
- [Locaties voor geluidsproducerende sporten](#)
- [Monumentenwacht](#)
- [Omgevingsberoepen](#)
- [Omzendbrief Beleidsmatig Gewenste Ontwikkelingen](#)
- [Vergunning glastuinbouw](#)

#### Begeleiding

- [Archeologiedepot](#)
- [Erfgoed & open ruimte](#)
- [Gebiedsprogramma's](#)
- [Herontwikkeling bedrijventerreinen](#)
- [Verkeersveiligheid](#)
- [Wijzigingen bovenlokaal fietsbeleid](#)



**Waar kan jij als gemeente al mee aan de slag?**

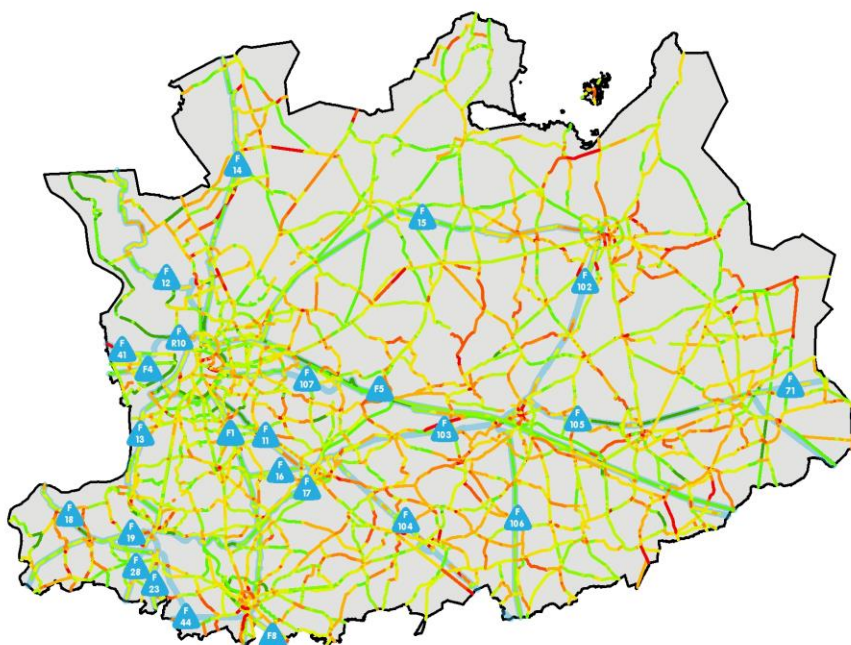
# Bijna iedereen fietst!



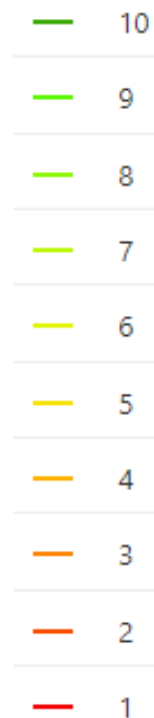


# Fietsbarometer

## Verzamelt objectieve data



## Score



## Toets aan ontwerprichtlijnen

### 4.1.3 Maatvoering van fietsvoorzieningen

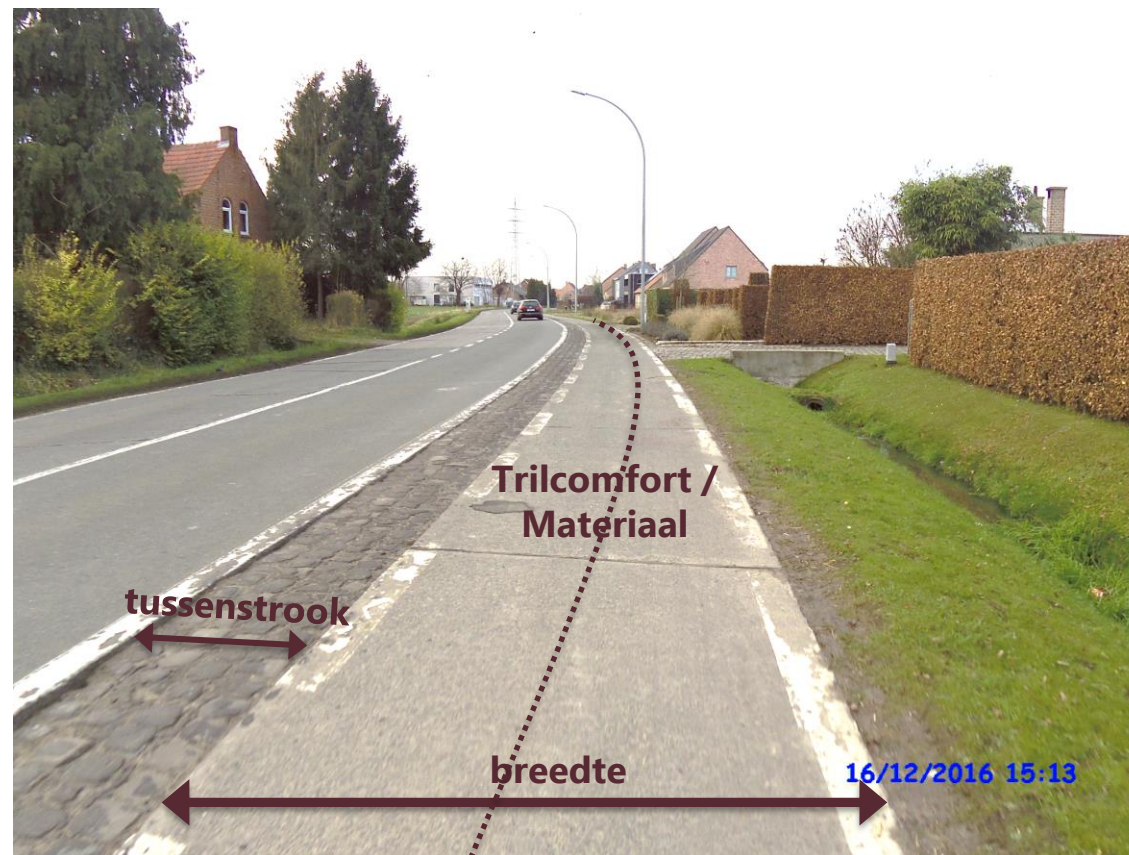
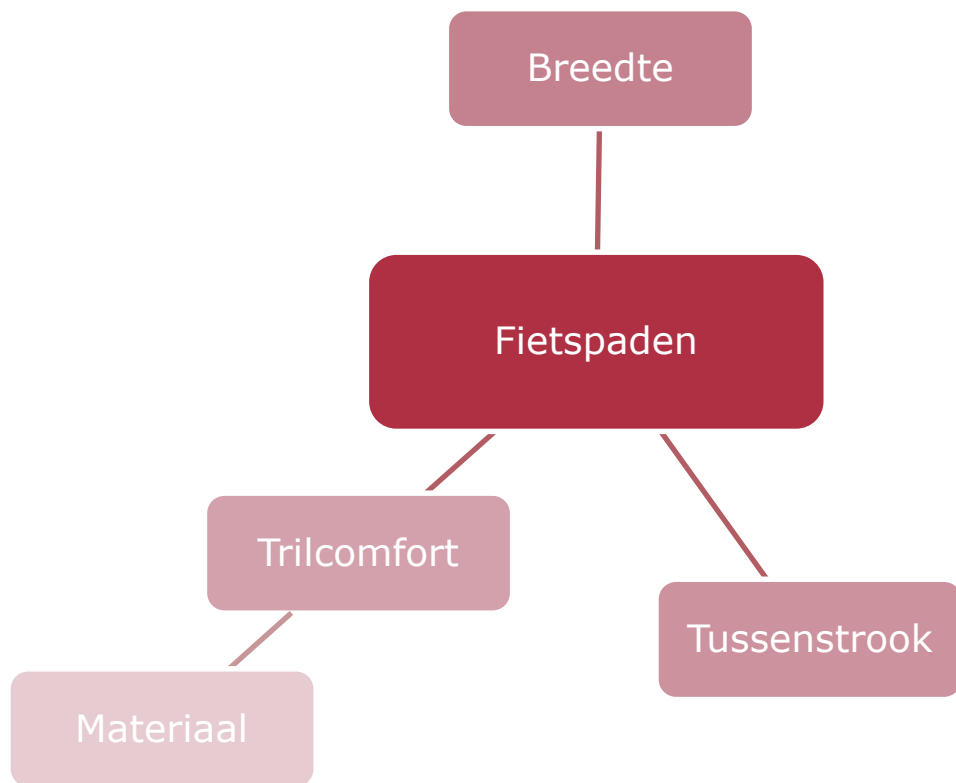
In onderstaande tabel worden inrichtingseisen per type fietsvoorziening opgesteld wat betreft breedte en afscherming van fietsvoorzieningen.

| Type fietsvoorziening             | Aanbevolen breedte (cm) | Minimum breedte (cm) | Verhoogd | Tussenstrook rijweg (cm)      | Rijsnelheid autoverkeer |
|-----------------------------------|-------------------------|----------------------|----------|-------------------------------|-------------------------|
| Aanliggend eenrichtingsfietspad   | $\geq 175$              | 150                  | X        | $\geq 25$<br>(aanbevolen: 50) | $\leq 50$ km/uur        |
| Vrijliggend eenrichtingsfietspad  | $\geq 175$              | 150                  | /        | $\geq 100$ (*)                | $> 50$ km/uur           |
| Aanliggend tweerichtingsfietspad  | niet van toepassing     |                      |          |                               |                         |
| Vrijliggend tweerichtingsfietspad | $\geq 250$              | 200                  | /        | $\geq 100$ (*)                | $> 50$ km/uur           |
| Fietsuggestiestrook               | 170 – 200 <sup>2</sup>  | 170                  | /        | /                             | $\leq 50$ km/uur        |
| Fietsweg                          | 250 - 350               | 250                  | /        | /                             | /                       |

(\*) Wanneer een voldoende verticaal scheidend element (b.v. haagblok) is aangebracht tussen rijweg en fietspad kan een fietspad met smallere tussen- strook strikt genomen ook als vrijliggend beschouwd worden. Dit is echter geen aanbevolen situatie. Het aanbrengen van dergelijk scheidend element is overigens ook bij bredere tussenstroken aangeraden. Breedte fietspaden bij **hoge fietsintensiteiten**: zie tabel volgende pagina (4.1.4).

## Vademecum Fietsvoorzieningen

# Fietspaden - parameters



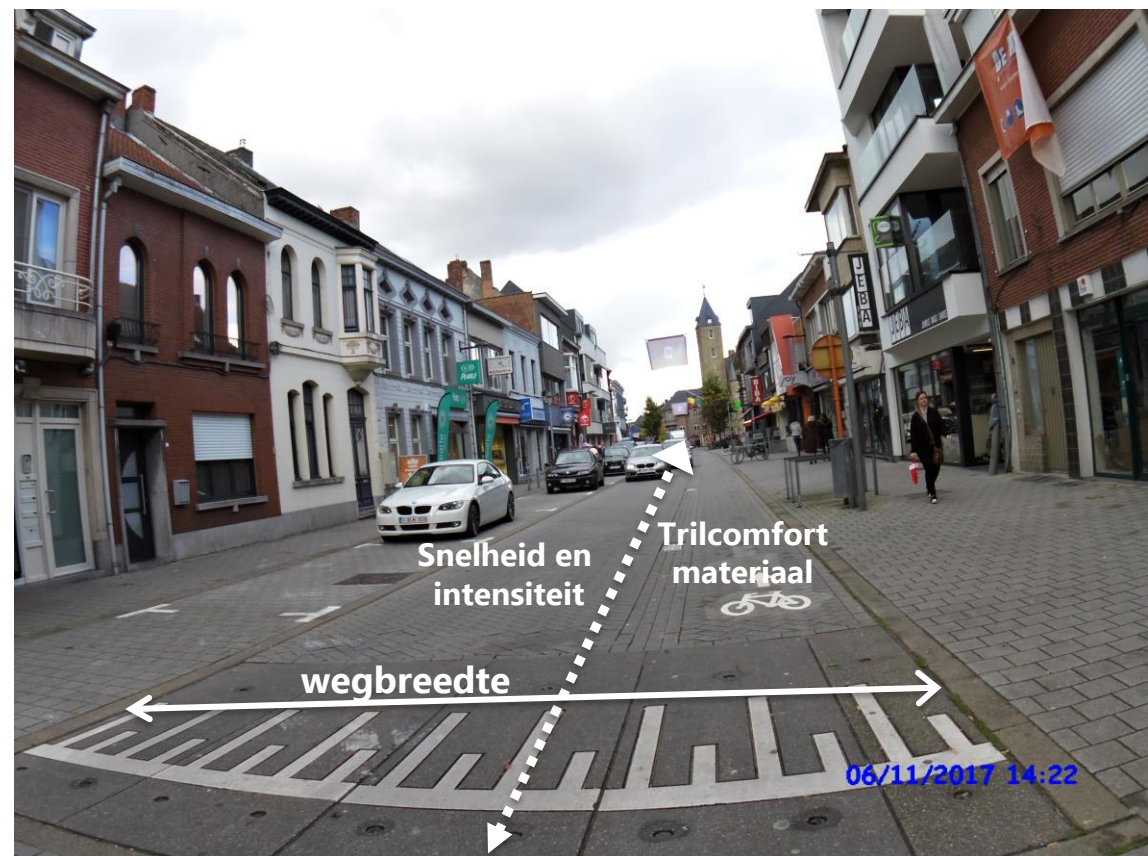
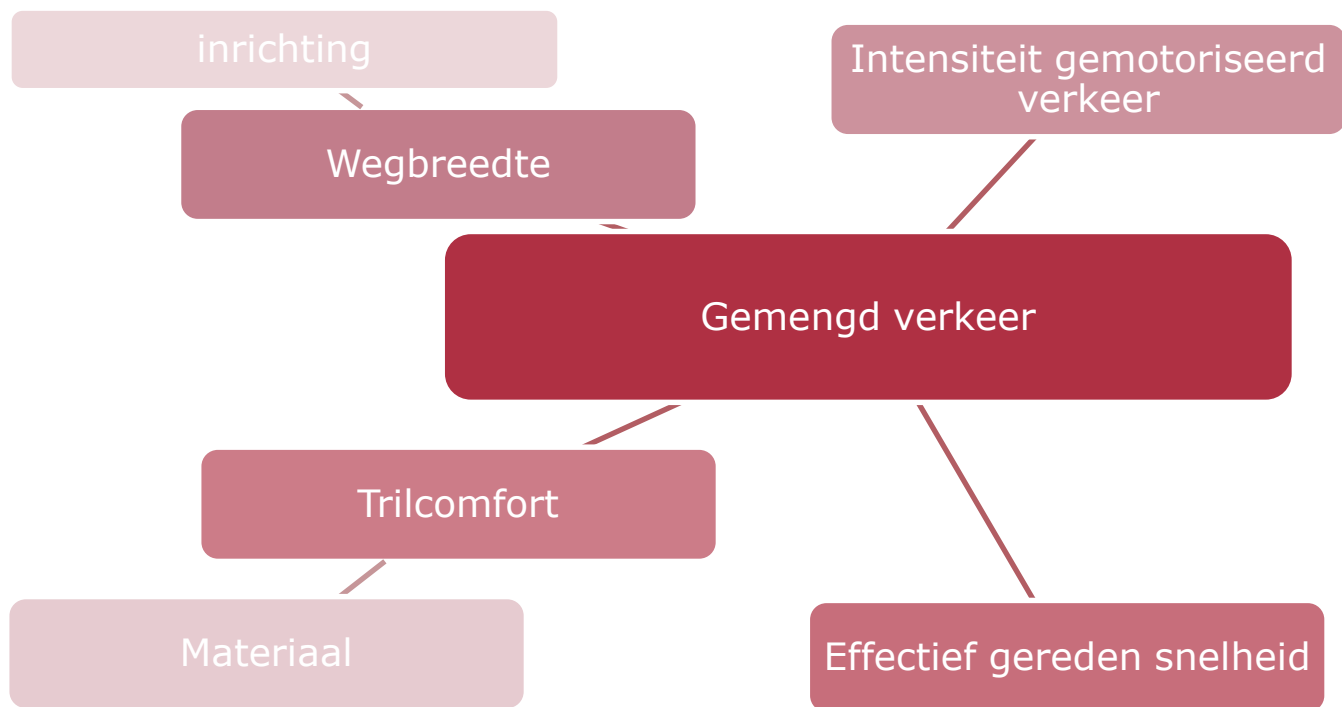


# Fietspaden - voorbeeld





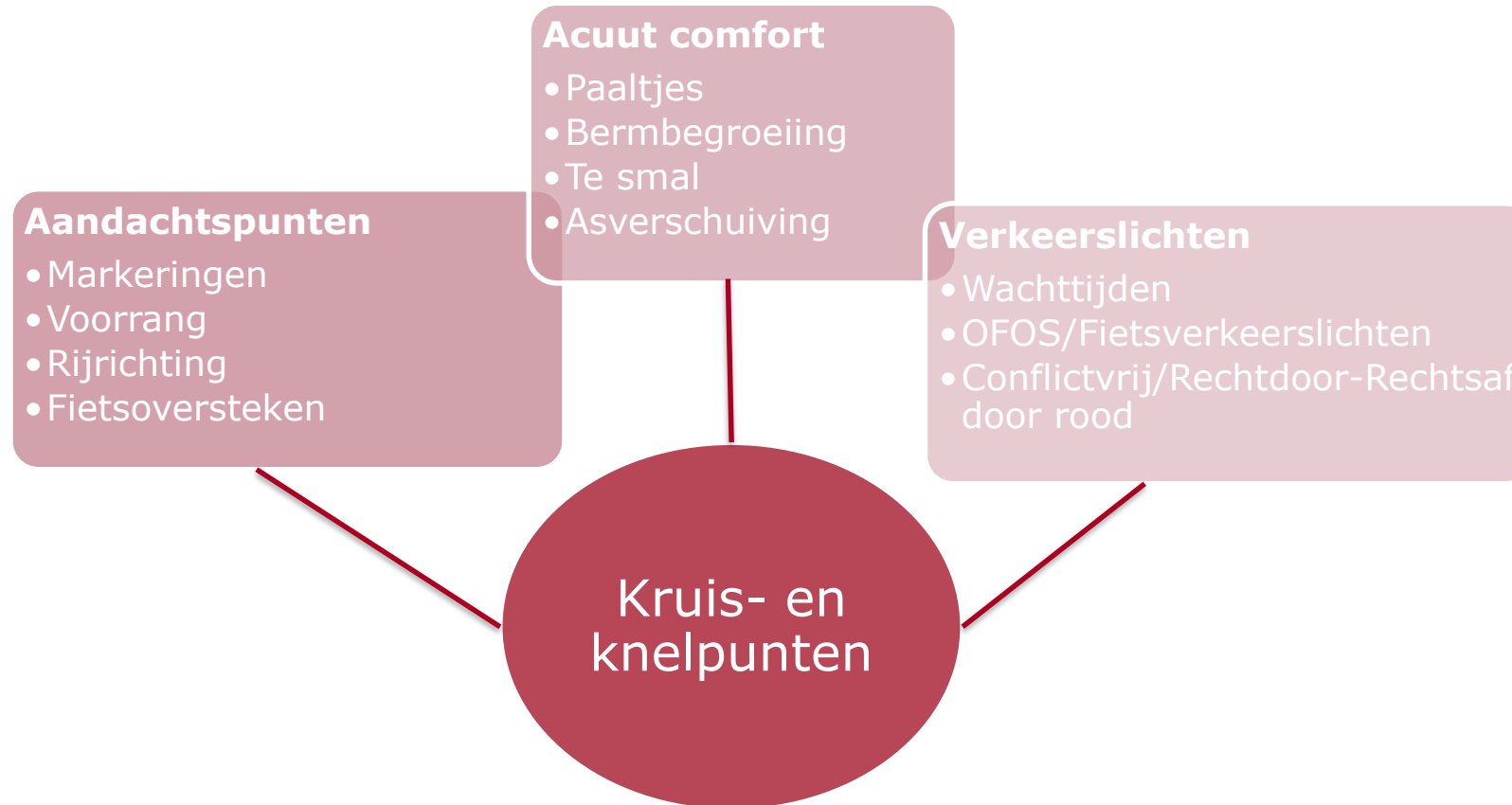
# Gemengd verkeer - parameters



# Gemengd verkeer - voorbeeld



# Kruis- en knelpunten - parameters

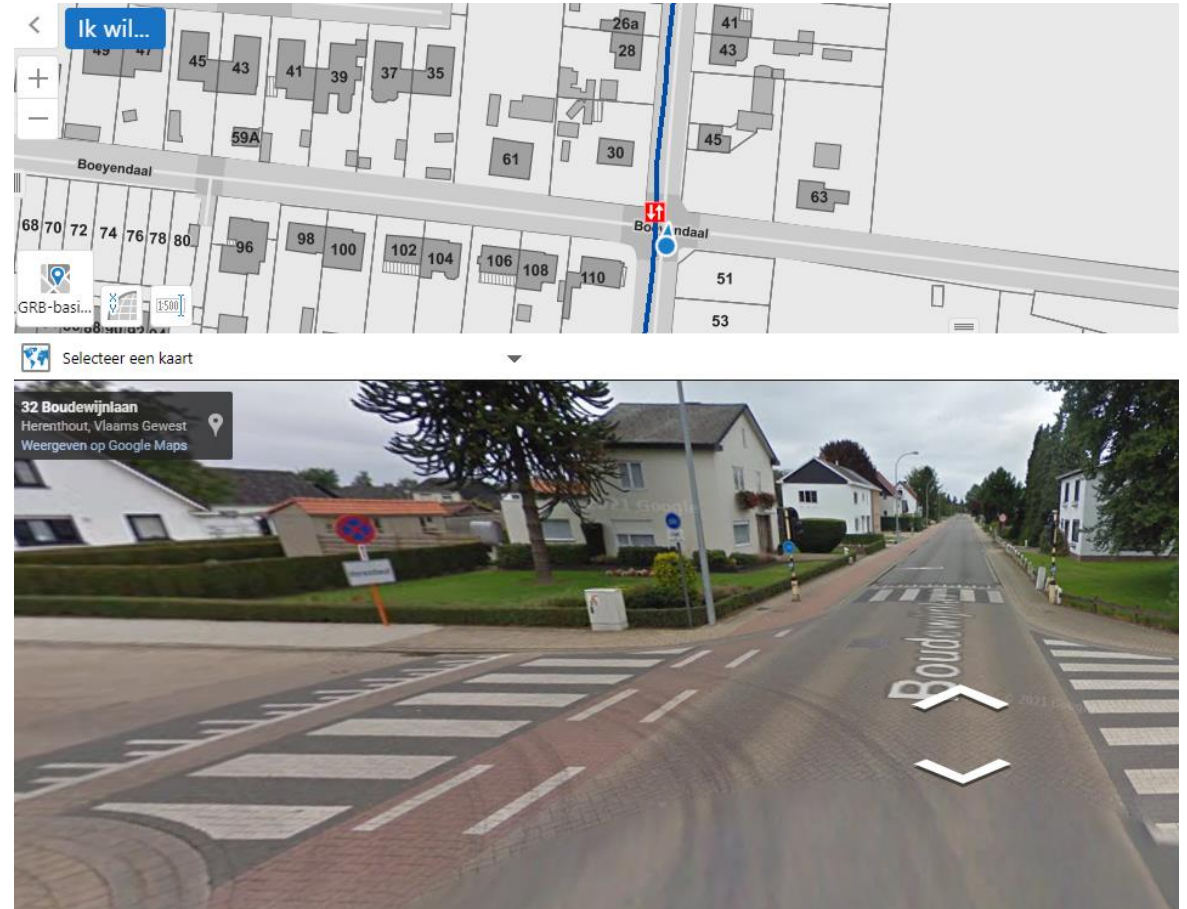




# Kruis- en knelpunten - voorbeeld

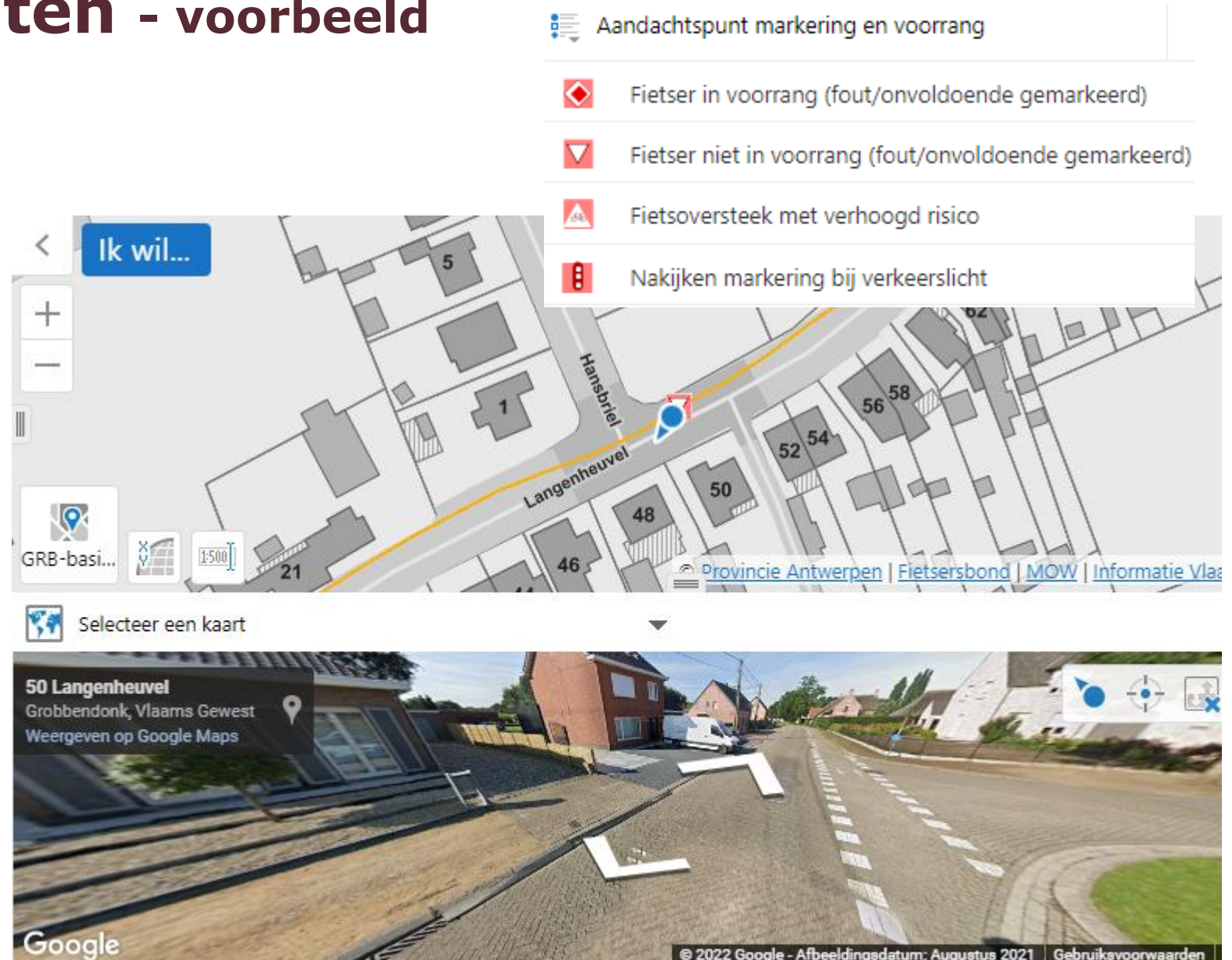
- Dubbelrichtingspijl ontbreekt  
→ Quick Win (Verf)

-  Aandachtspunt pijlmarkering
-  2R pijlmarkering niet aanwezig
-  2R pijlmarkering aanwezig op 1R-fietspad
-  Rijrichting fietspad
-  Eenrichting
-  Tweerichting



# Kruis- en knelpunten - voorbeeld

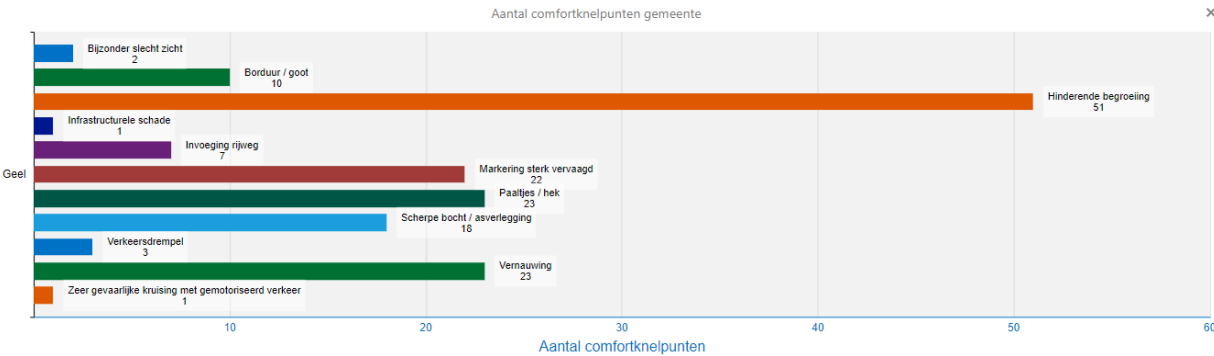
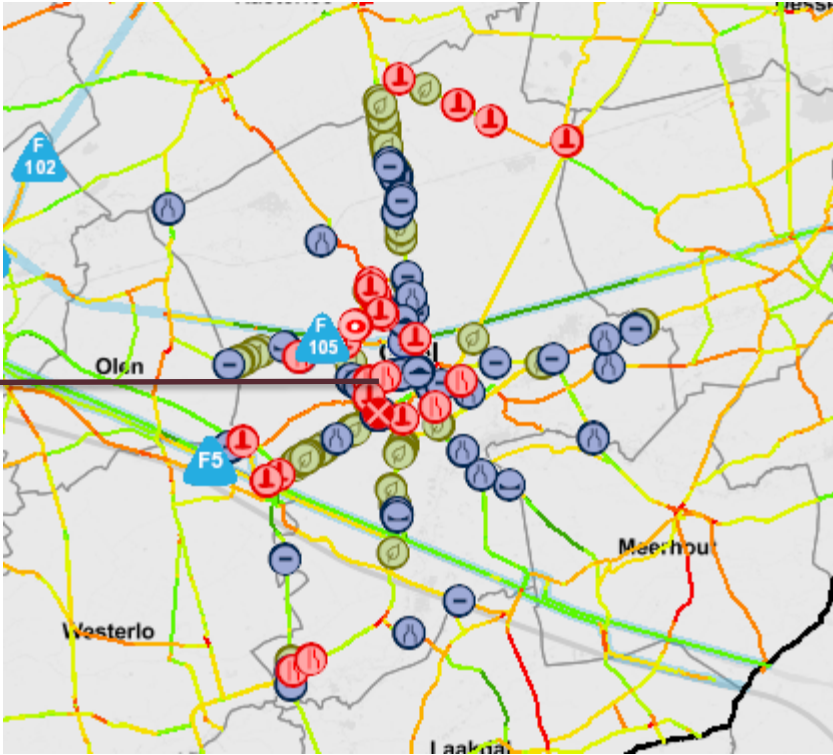
- **Fietser niet in voorrang**  
de blokmarkering geeft hier een fout gevoel van voorrang



# Kruis- en knelpunten - voorbeeld



Invoeging rijweg zonder rugdekking

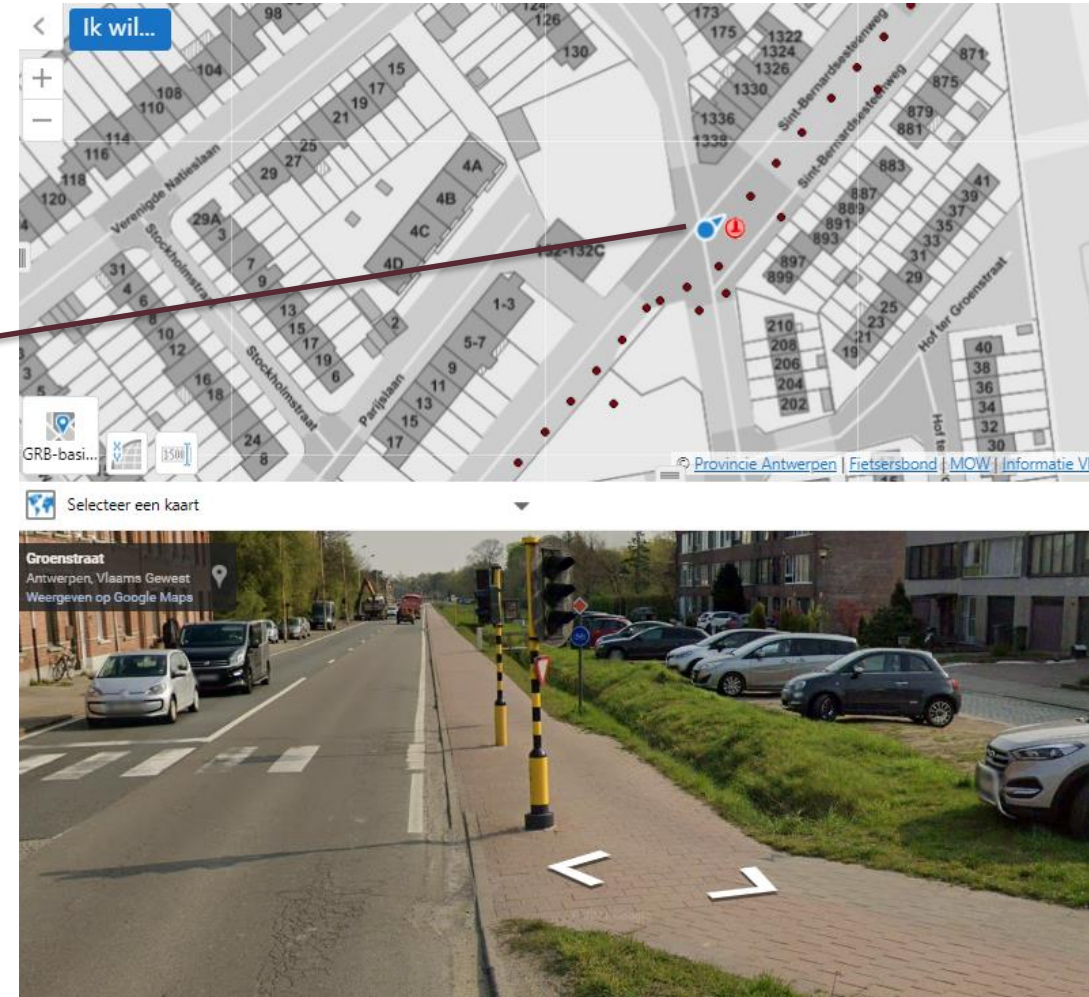




# Kruis- en knelpunten - voorbeeld

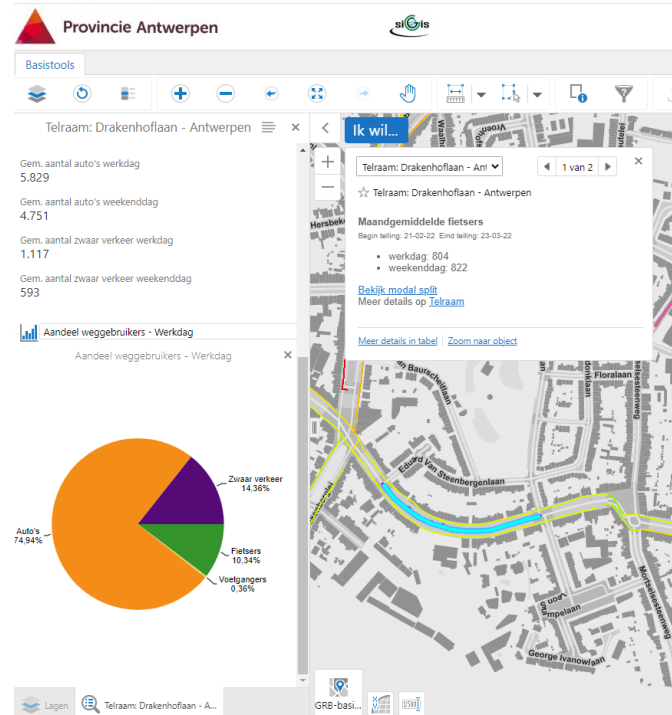


Paaltjes



# Tellingen

- Nieuwe functionaliteiten
  - Teldata + kwaliteit netwerk
- hoge intensiteit + slechte kwaliteit: Prioriteit



Data Telraam + info modal split

## Telrapporten



### Fietsbarometer

#### Gegevens meting

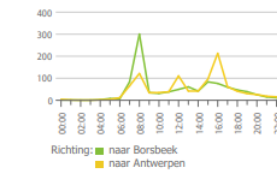
Meetpunt: BRB01  
Gemeente: Borsbeek  
Locatie: de Robianostraat thv nr92

Periode: 26/08/2020 - 23/09/2020 (19 dagen)

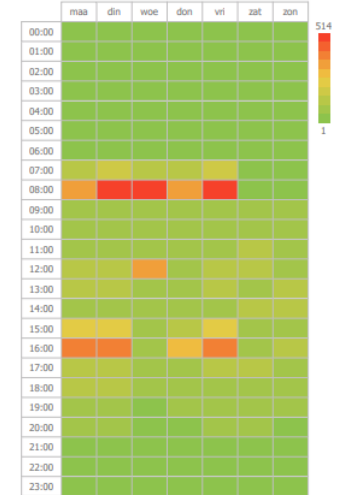
Richting: van Antwerpen naar Borsbeek

Gemiddeld aantal fietsers op  
- een werkdag: 1.907  
- een weekend-/feestdag: 1.161

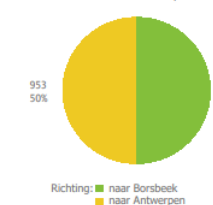
#### Gemiddeld aantal fietsers op een werkdag



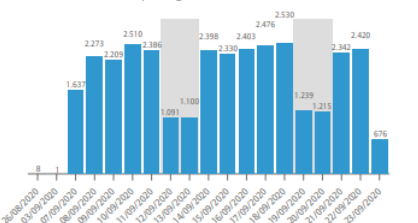
#### Gemiddeld aantal fietsers op een dag



#### Gemiddeld aantal fietsers op een werkdag

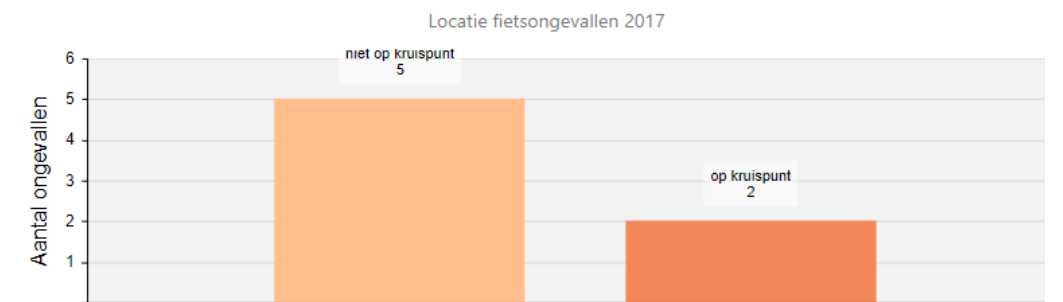
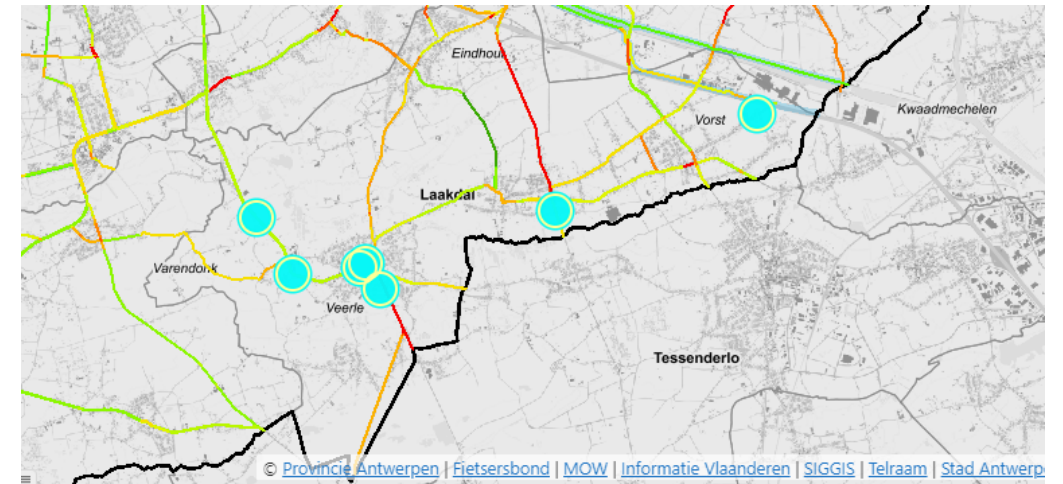


#### Totaal aantal fietsers per dag



# Ongevallen

- Waar zijn er concentraties?
- Zijn er aanwijsbare knelpunten in de omgeving? Hindernissen, slechte zichtbaarheid, onaangepaste snelheden etc.
- Meer ongevallen op kruispunt dan daarbuiten?





# Oplossingen

- Steeds op maat van de stad/gemeente.
- Toetsen aan de eigen mobiliteitsvisie, wordt die gerespecteerd?
- Zijn er quick wins mogelijk?
- Heraanleg of andere inrichting:

- Provincie verleent advies
- Fietsfonds, onder voorwaarde
- Stad/gemeente stelt studiebureau aan

## Website: Richtlijnen Fietsbeleid

**Richtlijnen fietsbeleid**

Op deze webpagina vind je goede voorbeelden die kunnen helpen bij vaak voorkomende vragen omtrent fietsbeleid. De provincie Antwerpen deelt hier ook de eigen expertise.

Van verkeerskundige richtlijnen, draalboeken, dienstorders en adviezen voor fietsinfrastructuur, tot goede voorbeelden over het inrichten van kruisingen, het al dan niet plaatsen van paaltjes, fietsstroken, fietsuggestiestroken enzovoort. Ze kunnen tot verdere ondersteuning voor het fietsbeleid van de districten, gemeenten en steden dienen.

Deel dit op    

|                             |
|-----------------------------|
| Fietsinfrastructuur         |
| Fietsen in gemengd verkeer  |
| Fietsoversteken, kruisingen |
| Knelpunten                  |
| Speedpedelecs               |
| Bedrijventerreinen          |
| Interessante bronnen        |
| Verkeersborden              |



**Fietsinfrastructuur**  
Afmetingen - type - afscherming



**Fietsen in gemengd verkeer**  
Fietsuggestiestroken - fietsstraten - voorwaarden gemengd verkeer



**Fietsoversteken, kruisingen**  
Voorrangregels - inrichting - middenland - veiligheid



**Knelpunten**  
Paaltjes - rugdekking - hoogteverschillen - wachttijden



**Speedpedelecs**  
waar toegelaten - wegcode - visie



**Bedrijventerreinen**  
Fietsgeschiktheid



**Interessante bronnen**  
Extra informatie richtlijnen fietsbeleid



**Verkeersborden**  
Overzicht verkeersborden

**Ook na deze presentatie vragen en ideeën  
welkom!**

**[fietsen@provincieantwerpen.be](mailto:fietsen@provincieantwerpen.be)**

**Of spreek ons aan bij de**

